

*Raport științific sintetic
privind implementarea proiectului PN-II-RU-TE-2014-4-0263
în perioada octombrie 2015 – septembrie 2017*

În perioada octombrie 2015 - septembrie 2017 cercetarea în cadrul proiectului *Actori colectivi în Transilvania epocii moderne. Grupuri elitare românești în perspectivă istorică (1850-1918)* (PN-II-RU-TE-2014-4-0263) a atins toate obiectivele din planul inițial de realizare angajat prin proiect și a livrat toți indicatorii de rezultat, după cum urmează:

A. Obiective:

1. construirea unui cadru teoretic și metodologic de referință;
2. cercetarea individuală și comparativă a grupurilor;
3. diseminarea rezultatelor (vezi și tabel *infra*)
4. identificarea posibilelor continuări ale cercetării

B. Indicatori de rezultat

Tip rezultate	Livrate (vezi și lista <i>infra</i>)
O3.A1. Participarea la reuniuni științifice internaționale	9
O3.A2.a Organizarea unui workshop internațional	1
O3.A2.b Publicarea proceedings-ului workshop-ului în limba engleză	DA, în pre-peer-review la o editură internațională de vârf
O3.A3.a Publicarea de studii în reviste internaționale (ERIH plus)	1
O3.A3.b Publicarea de studii în volume internaționale	3
O3.A3.b Publicarea de studii în reviste naționale indexate BDI (ERIH plus, EBSCO, CEEOL)	4
O3.A4 Realizarea site-ului proiectului	1
O3.A5 Interacțiunea cu alți cercetători	DA
Altele	
Participarea la reuniuni științifice naționale	14
Organizarea de reuniuni științifice naționale	2
Cărți (altele decât volumul conferinței)	2
Numere tematice de reviste coordonate	1
Studii în alte reviste naționale	1
Studii în volume naționale	3
Baza de date online	1

Activitățile subsumate acestor obiective au fost îndeplinite conform noului plan de organizare a cercetării determinat de redistribuirile financiare. În unele cazuri activitățile au fost decalate pentru a se integra calendarului finanțării, dar au fost integral realizate până la

finalul proiectului. Este vorba, în primul rând, de workshop-ul internațional ce ar fi trebuit să aibă loc în toamna anului 2016 și care a avut loc în luna mai 2017 la Regensburg.

În cadrul primului obiectiv a fost realizată parcurgerea literaturii teoretice de specialitate referitoare la formarea și activitatea actorilor pluraliști (grupurile de interese), în principal prin stagii de cercetare bibliografică în țară și în străinătate. Acestea din urmă au fost realizate de doctoranzii Szilárd-Alexandru Ferenczi și Răducu Rușeț (2015), precum și de directorul de proiect (2016) la Budapesta. Szilárd-Alexandru Ferenczi a efectuat cercetări la Biblioteca Națională Széchenyi, încercând identificarea a cât mai multe piese de corespondență redactate sau primite de către persoane care au activat ca funcționari în comitatul Cluj, Transilvania, în perioada dualistă. Răducu Rușeț a efectuat cercetări la aceeași instituție, dar cu obiectivul de a identifica titluri sau exemplare rare din presa românească a timpului, care nu sunt accesibile în bibliotecile din țară (în special presa românească a anului 1848 tipărită la Budapesta, dar și exemplare dispartate aparținând unor varii publicații din perioade mai târzii). Vlad Popovici a efectuat cercetări bibliografice orientate în special spre literatura de specialitate din spațiul occidental, accesibilă prin intermediul bazelor de date de periodice, dar și cercetări bibliografice la Budapesta. Mai putem adăuga participarea specialistului IT, doctorand Angela Lumezeanu, la o școală de iarnă dedicată metodologiei construcției bazelor de date de informație istorică, organizată de International Institute of Social History Amsterdam și la diferite evenimente din domeniul Digital Humanities organizate de Kings College London, toate cu un aport pozitiv la construcția bazei de date a proiectului: [Historical Data Grinder](#).

Stagiile de cercetare internă au fost utilizate în special pentru colectarea materialului de arhivă (Alba Iulia, București, Târgu Mureș, Sibiu, Bistrița), dar și pentru completări bibliografice (București). Din acest punct de vedere ele au servit mai ales obiectivului nr. 2: cercetarea individuală și comparativă a grupurilor. Au participat la aceste stagii: Vlad Popovici, Angela Lumezeanu și Marin Balog. La Serviciul Județean Alba al Arhivelor Naționale s-a încercat identificarea unor documente utile proiectului din fondul documentar al Mitropoliei Greco-Catolice de Alba Iulia și Făgăraș, din fondurile unor instituții bancare și din Colecția de Registre de Stare Civilă, la București au fost parcurse documente din arhiva de corespondență a Bibliotecii Academiei Române, la Târgu Mureș s-a încercat identificarea unor colecții de necrologuri similare celei păstrate la Serviciul Județean Cluj al Arhivelor Naționale, iar la Bistrița au fost studiate colecții personale și fonduri administrative de la începutul secolului XX. La Sibiu accentul a căzut pe informația oferită de fondurile arhivistice ale instituțiilor economice. Apelul la documentele de arhivă nu ține doar de necesitatea completării informației din sursele editate, ci a fost necesar și pentru modelarea conceptuală a structurii bazei de date pentru a permite introducerea cât mai facilă și mai acurată a informațiilor din respectivele arhive. În particular s-a dorit luarea unei decizii în privința oportunității construcției bazei și a introducerii datelor în funcție de persoane (pornind de exemplu de la indicii alfabetici existenți în arhivă), sau mai degrabă cronologic și tematic, pornind de la registrele de intrări-ieșiri și de la actele la care acestea fac trimitere. În anul 2017 stagiile de cercetare arhivistică au fost completate de Marin Balog la Biblioteca Academiei Române din București și la Serviciul Județean Sibiu al Arhivelor Naționale, iar directorul de proiect a efectuat stagii de cercetare la serviciile județene Bistrița, Zalău și Alba ale Arhivelor Naționale. Doctoranda Kinga Csecs a efectuat, de asemenea, o muncă intensă de

documentare la Serviciul Județean Arad al Arhivelor Naționale, atât pe surse românești cât și maghiare.

Tot în cadrul primului obiectiv s-au luat decizii de ordin general în privința primelor grupuri ce urmau a fi supuse cercetării: membrii din conducerea centrală a Astei și cei din conducerea despărțămintelor, membrii comitetelor de redacție ale ziarelor, funcționarii băncilor românești din Transilvania, membri importanți ai acționariatului respectivelor bănci, funcționarii superiori români din aparatul administrativ comitatens și de plasă până la nivelul de vicepreședinte, participanții la conferințele Partidului Național Român, participanții la sinoadele bisericești, redactorii și proprietarii principalelor ziare românești din Ungaria și Transilvania. Conceptul de la care s-a pornit este acela al multipoziționalității membrilor elitei și al circumscriserii grupurilor în funcție de multipoziționalitatea membrilor lor în aceleași instituții politice, culturale și economice. Aceste caracteristici socio-istorice au influențat și metodologia construcției bazei de date.

Construcția bazei de date a reprezentat primul pas în cadrul celui **de al doilea obiectiv**. În privința modelului conceptual tehnic al acesteia, s-a luat decizia să fie construită conform sistemului EAV (Entity – Attribute – Value), adică sub forma unei liste de persoane surprinse în multiple momente și circumstanțe ale vieții și activității lor, și nu sub forma clasică a tabelor construite ca proiecție electronică a sursei. Decizia se bazează pe faptul că diversitatea tipologiei surselor, multe dintre ele narative (presă cotidiană, anuare bancare, anuare funcționărești, necrologuri, liste de absolvenți gimnaziali și școlari, liste de votanți, varii tipuri de documente de arhivă) ar conduce la o bază de date mult prea stufoasă și greoi de folosit. Modelul EAV, din contră, are avantajul de a structura informația mult mai limpede și, mai ales, de a permite adăugarea în viitor a informației din orice alt tip de sursă, deci extinderea bazei înspre arii socio-profesionale neatinse de prezentul proiect. O prezentare publică a metodologiei construcției bazei de date, împreună cu exemplele de rigoare, a fost realizată în cadrul Congresului Național al Istoricilor Români, iar primele exemplificări online au avut loc la workshop-ul *Family, Kinship and Historical Data* (Cluj-Napoca, august 2017) și la conferința internațională anuală a International Commission for the History of Representative and Parliamentary Institutions (Orleans, septembrie 2017). Pentru anul viitor se are în vedere prezentarea publică a bazei de date la conferința Society for Romanian Studies (București, iunie 2018), în cadrul unui panel dedicat exclusiv evoluțiilor din domeniul „Istoriei Digitale”, acesta urmând a fi momentul de lansare oficială în mediile științifice interesate direct de istoria României.

În privința informației acumulate, avem până în acest moment câteva zeci de mii de intrări (entități + attribute/valori + relații) cuprinzând: participanții la conferințele Partidului Național Român, jurnaliști români, membrii conducerii principalelor bănci românești din Ungaria, personalul bisericesc al Mitropoliei Ortodoxe de la Sibiu (1864-1918 – toți preoții arhidiecezei), funcționari, membri ai Astei, participanții la Congresele Naționale Ortodoxe și parțial la sinoadele din aceeași perioadă. Se află în lucru: personalul bisericesc al Bisericii Greco-Catolice, membrii Astei înainte de 1900, absolvenții instituțiilor de învățământ gimnazial românesc și ai instituțiilor de învățământ superior. Numărul intrărilor este atât de mare deoarece o intrare nu reprezintă un individ cu multiple date, ci o persoană la un moment specific din timp și într-o ipostază (profesională, personală, politică etc.) specifică. Această imensă cantitate de material prosopografic, colectată din surse editate (broșuri, anuare, lucrări

contemporane de prosopografie) și arhivistice ne-a ajutat și ne va ajuta și pe viitor să identificăm prezența membrilor elitei, concomitent, în multiple structuri instituționale românești și să conturăm grupurile multipoziționale și rețelele dintre membrii lor. De asemenea, va fi posibilă reconstrucția foarte simplă a cursului vieții unui subiect de cercetare, urmărirea modului în care parcursul profesional al acestor persoane se întretaie și modul/momentul carierei în care ajung să interacționeze și din care debutează colaborarea lor (în unele cazuri din perioada studiilor universitare, în altele mult mai târziu, mânați de interese comune).

Prin intermediul bazei de date am reușit să surprindem în mod concret (nu doar conceptul) multipoziționalitatea indivizilor, să creăm clustere (grupuri) bazate pe comunitatea de origine geografică sau pe apartenența instituțională și, mai ales, să generăm foarte facil modele ale cursului vieții bazate pe informație din multiple surse seriale. În acest moment, suntem la un mic pas distanță de aplicarea studiilor de rețea în cercetarea elitei românești din Transilvania. Mai important este însă faptul că modelul bazei de date, deși mai trebuie testat în viitor, pare a fi suficient de bine structurat încât să permită acomodarea unui spectru larg de informație istorică, indiferent de perioada cronologică sau decupajul tematic, cu suport tehnic minim (în loc să dezvoltăm baza în mod tradițional, prin acumulări pe orizontală, adăugând coloane noi pentru fiecare valoare, HDG se dezvoltă prin ruperea informației în unitățile de bază – entități, atribute și valori – organizate pe verticală și inter-relaționate folosind un arbore ontologic ce nu necesită suport tehnic și care, odată dezvoltată baza, poate fi completat și extins doar de istorici, fără ajutorul programatorilor – cărora le rămâne doar să supervizeze tehnic evoluția generală a bazei).

Nu am orientat însă activitatea în cadrul proiectului exclusiv spre acest domeniu tehnic, și multe dintre cercetările prezentate la conferințe sau publicate folosesc metode mai tradiționale. Un exemplu foarte bun în acest sens este volumul dedicat medicului Dr. Nicolae Stoia, care prin poziția sa de medic al Mitropoliei Blajului și prin implicarea politică în mișcarea națională reprezintă un foarte bun exemplu de membru de rang secund al unui grup – o persoană aparținând claselor de mijloc, încadrabilă conceptului de elită națională, care însă nu a ajuns niciodată într-o poziție de decizie, însă ale cărei legături, reflectate în documente și corespondență, lasă să se întrevadă dinamica anumitor grupuri și mai ales relațiile care îi leagă pe membrii acestora. O altă temă asupra căreia ne-am îndreptat atenția a fost reprezentată de rolul legăturilor de familie în spațiul politic, concluziile evidențind faptul că simpla relație de rudenie poate genera forme de integrare politică doar dacă este susținută de alte tipuri de relații (economice, de prestigiu) pe care liderul grupului familial le are deja formate.

În cadrul **obiectivului de diseminare** a fost definitivat site-ul de prezentare a proiectului, disponibil la adresa de internet: www.elite-research.eu/Collective_actors_in_Transylvania.html. Un link către site poate fi accesat și de pe site-ul instituției gazdă: <http://centre.ubbcluj.ro/csp/programe.html>.

Rezultatele științifice ale proiectului sunt redactate complet în lista de mai jos:

Baza de date on-line:

[Historical Data Grinder](#)

Baza de date nu are încă interfață publică, dar pentru evaluare poate fi accesată pe linkul de mai sus, folosind contul de evaluare:

username: guest@guest.com; password: guestguest

Cărți

Judit Pál, Oana Sorescu-Iudean, Vlad Popovici (eds.), *Elites, Groups, Networks. Collective actors in Central and Southeast Europe from the 18th to mid-20th centuries* (proceedings-ul workshop-ului organizat în cadrul proiectului). Volumul urmează să fie introdus în circuitul de evaluare al unei edituri internaționale (ne gândim în acest moment la Brill), de îndată ce toate contribuțiile vor fi colectate și vor trece etapa de corectură lingvistică de către un vorbitor nativ de limba engleză. Fiind un volum internațional, la o editură de top, procesul de evaluare și publicare poate dura, după cum se știe, o perioadă mai îndelungată. În cazul unui răspuns negativ vom relua procesul de evaluare cu o altă editură internațională. Pentru verificare, directorul de proiect poate pune la dispoziția autorității contractante/evaluatorilor, în orice moment, corespondența cu participanții la workshop și cu contributorii la volum.

Ovidiu Emil Iudean, Alexandru Onojescu, Alina Sava, Vlad Popovici (editori/editors), *Un medic transilvănean: Nicolae Stoia (1830-1879). Studiu biografic, corespondență și documente. A Transylvanian physician: Nicolae Stoia (1830-1879). A biography with letters and papers*, Cluj-Napoca, Mega, 2017, 150 pagini, ISBN 978-606-543-866-8.

Răducu Rușet, *Redactori și redacții românești din Transilvania și Ungaria în sec. al XIX-lea*, Editura GlobeEdit, Saarbrücken, Germania, 2016 (lucrare tipărită fără susținere financiară din proiect – editura și-a asumat toate costurile –, dar pentru a cărei documentare s-au folosit resurse financiare din proiect și care menționează, în acest sens, acknowledgement-ul proiectului exclusiv pentru partea de documentare).

Numere tematice de reviste coordonate:

Iosif Marin Balog, Vlad Popovici (coord.), "Anuarul Institutului de Istorie 'George Barițiu' din Cluj-Napoca". Series Historica. Supliment *Elites of the Modern Period in the Romanian Historical Research (18th century to 1948)* (EBSCO, CEEOL), LV, 2016, 260 p. <http://www.historica-cluj.ro/menu/Supliment2016.php>

Studii în periodice internaționale indexate în baze de date:

Vlad Popovici, *Romanian Research on Elites of the 19th and 20th Centuries*, in "Historica. Revue pro historii a přibuzné vědy"(Ostrava, Cehia) (ERIH plus) (accepted for publication in the issue 2017, 8, č. 1).

Studii în volume internaționale

Vlad Popovici, 'Patriots' and 'outcasts': a short inquiry on the historiographical remembrance of 19th century Romanian political representatives from Transylvania and Hungary, in vol. *Stereotypes and Nation's Images in Central Europe*, Wien, LIT Verlag (acceptat spre publicare).

Judit Pál, Vlad Popovici, *Family relations and parliamentary elections in Transylvania and Eastern Hungary (1867-1918)*, in vol. conf. „Elites, Groups, Networks. Collective actors in Central and Southeast Europe from the 18th to mid-20th centuries” (în pregătire).

Szilárd Ferenczi, *A Deep Web in a Strait World. The Political Elite and How It Was Embedded in Kolozsvár's Society (1870–1914)*, in vol. conf. „Elites, Groups, Networks. Collective actors in Central and Southeast Europe from the 18th to mid-20th centuries” (în pregătire).

Studii în periodice românești indexate în baze de date internaționale:

Iosif Marin Balog, *Elitele financiar-bancare românești din Transilvania. Considerații teoretico-metodologice*, in ”Anuarul Institutului de Istorie ‘George Barițiu’ din Cluj-Napoca”. Series Historica. Supliment (EBSCO, CEEOL), LV, 2016, 33-47.

Szilárd Ferenczi, *The League of Extra and Ordinary Gentlemen. Wealth-worthy Members and Intricately Elected Representatives in The General Assembly of Kolozsvár/Cluj from 1890 to 1918*, in ”Anuarul Institutului de Istorie ‘George Barițiu’ din Cluj-Napoca”. Series Historica. Supliment (EBSCO, CEEOL), LV, 2016, 105-116.

Răducu Rușeț, *The Founding and First Years of Activity of the Foundation of Romanian Journalists in Hungary (1910-1914)*, in ”Anuarul Institutului de Istorie ‘George Barițiu’ din Cluj-Napoca”. Series Historica. Supliment (EBSCO, CEEOL), LV, 2016, 117-126.

Vlad Popovici, *Notes on the Romanian Civil Servants from Beszterce-Naszád/Bistrița-Năsăud County during World War I and its Aftermath (1914-1921)*, in ”Anuarul Institutului de Istorie ‘George Barițiu’ din Cluj-Napoca”. Series Historica. Supliment (EBSCO, CEEOL), LV, 2016, 169-180.

Studii în alte periodice recunoscute CNCS

Răducu Rușeț, *Societatea Petru Maior - rol semnificativ pentru formarea intelectualității românești din Transilvania*, in ”Acta Musei Porolissensis” (CNCS B), XVIII, 2016 (in peer review).

Studii în volume naționale

Szilárd Ferenczi, *Önkormányzati képviselő választások Kolozsváron 1888–1918 (Alegerile pentru reprezentanții municipali ai Clujului 1888-1918)*, in vol. Keszeg Vilmos, Kerti József (szk.), *Események, folyamatok. szövegek. A kolozsvári Hungarológiai Tudományok Doktori Iskola tanulmányai*, Egyetemi Műhely, Bolyai Társaság, 2017.

Răducu Rușeț, Tiberiu Iordan, *The Assassination in Sarajevo reflected in Gazeta de Transilvania*, in vol. Ioan Bolovan, Rudolf Gräf, Harald Heppner, Oana Mihaela Tămaș (eds), *World War I - The other face of the war*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană – Centrul de Studii Transilvane, 2016, p. 299-314.

Răducu Rușeț, *Gazeta de Transilvania: între susținere economică și atitudini naționale (1838-1918)*, in vol. Marian Petcu (coord.), *Contribuții la istoria economica a presei din Romania*, București, Tritonic, 2016, p. 155-175.

Manifestări științifice organizate

Elites. Groups. Networks. Collective actors in Central and Southeast Europe from the 18th to mid-20th centuries, Regensburg, 8-9 mai 2017, Institute for East and Southeast European Studies Regensburg, Graduate School for East and Southeast European Studies Regensburg, Babeș-Bolyai University Cluj-Napoca. Organizatori: Judit Pál, Oana Sorescu-Iudean, Vlad Popovici:

https://www.ios-regensburg.de/fileadmin/doc/veranstaltungen/2017/IOS_Veranstaltungsbuebersicht_SoSe_2017.pdf

Elitele politice și administrative din România și Austro-Ungaria (stadiul cercetării contemporane), masă rotundă în cadrul GRiPs (Grupul de Reflexie asupra Istoriei Politice și Sociale a Secolelor al XVIII-lea și al XIX-lea), București, 14 iunie 2016, Colegiul Noua Europă, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca. Organizatori: Silvia Marton, Judit Pál, Vlad Popovici (cu susținere financiară și din proiectul PN-II-ID-PCE-2011-3-0040, în condițiile reducerilor bugetare de la acel moment).

Congresul Național al Istoricilor Români, secțiunea Elitele epocii moderne în cercetarea istorică românească (sec. XVIII-1948). Metodologie și istoriografie (15 participanți), Cluj-Napoca, 25-28 august 2016, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, Academia Română. Organizatori: Judit Pál, Vlad Popovici (cu susținere financiară și din proiectul PN-II-ID-PCE-2011-3-0040, în condițiile reducerilor bugetare de la acel moment).

Participări la manifestări științifice internaționale

Judit Pál, Vlad Popovici, *Parliamentary life-courses. The Transylvanian members of the 19th century Hungarian Parliament as seen through a prosopographical inter-relational database*, 69e Congrès de la CIHAE (Commission Internationale pour l'Histoire des Assemblées d'État), Orleans-Paris, 5-8 Septembre 2017.

Angie Lumezeanu, Vlad Popovici, "*Historical Data Grinder*" - *an Experimental EAV Database for Researching Middle Classes and Lower Elite Strata*, Family, Kinship, and Historical Data: An International Workshop on Recent Developments in East-Central and Southeast Europe, Centre for Population Studies – Babeș-Bolyai University, Cluj-Napoca, 25-26 August 2017.

Vlad Popovici, *Transylvania and the Romanian movement, 1867 and the Formation of Austria-Hungary: Political Culture and Democratic Traditions in Central Europe*, University of

Nottingham and Masaryk Institute and Archives of the Czech Academy of Sciences, Chateau Liblice (Czech Republic), 29-30 June 2017.

Marius Eppel, *For the Good of the Nation. Hungarian Political Strategies towards Romanian Ecclesiastical Elite during the First World War*, War hecatomb: effects on health, demography and modern thought (19th-21st centuries), Institute of Contemporary History, Centre for the Humanities, Faculty of Social Sciences and Humanities, Universidade Nova de Lisboa, 19th-20th June 2017.

Szilárd Ferenczi, *A Deep Web in a Strait World. The Political Elite and How It Was Embedded in Kolozsvár's Society (1870–1914)*, Elites. Groups. Networks. Collective actors in Central and Southeast Europe from the 18th to mid-20th centuries, Regensburg, 8-9 May 2017.

Judit Pál, Vlad Popovici, *Family relations and parliamentary elections in Transylvania and Eastern Hungary (1867-1918)*, Elites. Groups. Networks. Collective actors in Central and Southeast Europe from the 18th to mid-20th centuries, Regensburg, 8-9 May 2017.

Marius Eppel, Vlad Popovici, *Debates and Speeches in the Parliament of Hungary regarding Romania Joining World War I (August – September 1916)*, Colloquio internazionale di studi "La Campagna di Romania (1916-1917): esperienze e memoria storica", Venezia, 13-14 ottobre 2016, Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica di Venezia.

Judit Pál, Vlad Popovici, *Societal Cooperation Through Key Individuals in Transylvania before 1918 - Die Rolle einiger Schlüsselfiguren in der sozialökonomischen Zusammenarbeit vor 1918 in Siebenbürgen*, Cooperative Empires. Political and Societal Cooperation in late Austria-Hungary, Bad Viessee, 10-13 Noiembrie 2016, Collegium Carolinum München.

Angela Lumezeanu, Școala de Iarnă EHPS-NETLOGPOP-WINTER-SCHOOL: *Intermediate Data Structure and Extraction Software*, organizată de International Institute of Social History Amsterdam, 27 noiembrie-1 decembrie 2017.

Prezentări la manifestări științifice naționale

Marin Balog, *Bază de date privind elitele financiar-bancare din Transilvania 1895-1918. Concluzii preliminare*, Simpozionul "Teme și opțiuni metodologice în cercetarea istorică actuală", Institutul de Istorie "George Barițiu" al Academiei Române, Cluj-Napoca, 14 iunie 2017.

Vlad Popovici, *Despre conceptul de "societate civilă" cu referire la românii din Transilvania și Ungaria înainte de 1918*, Simpozionul "Teme și opțiuni metodologice în cercetarea istorică actuală", Institutul de Istorie "George Barițiu" al Academiei Române, Cluj-Napoca, 14 iunie 2017.

Vlad Popovici, *Discuții noi pe marginea unei teme vechi: românii și compromisul dualist*, Sesiunea de comunicări științifice ”Multiculturalitate și patrimoniu istoric în Transilvania”, Muzeul Municipal ”Ioan Raica” Sebeș, Sebeș, 9 iunie 2017.

Vlad Popovici, *Activitatea deputaților români în Parlamentul de la Budapesta în anii 1916-1917*, Seminarul național ”România în anul 1917”, Casa Corpului Didactic Bacău, Bacău, 27 mai 2017.

Răducu Rușeț, *Interculturalitatea în Transilvania la nivelul publicisticii românești (sfârșitul sec. al XVIII-lea și începutul sec. al XIX-lea)*, Conferința Internațională European Culture, Cluj-Napoca, 29-31 octombrie 2015.

Răducu Rușeț, *Asociaționism cultural românesc și atitudini naționale în Monarhia Habsburgică: Societatea Petru Maior*, Sesiunea Națională de Comunicări Științifice Historia Magistra Vitae. Noi teme pe agenda de cercetare - ediția a VI-a, Cluj-Napoca, 8-9 Aprilie 2016.

Răducu Rușeț, *Redactorii Tribunei din Sibiu. Metoda prosopografică în cercetarea istorică*. Congresul Internațional de Istorie a Presei, Ediția a IX-a, cu tema Tradiții ale Presei Științifice, Timișoara, 14-16 aprilie 2016.

Răducu Rușeț, *Tribuna de la Sibiu și redactorii săi*. Sesiunea Națională de Comunicări Științifice: Zilele Administrației Arădene, Arad, 12-14 mai 2016.

Vlad Popovici, *Membrii transilvăneni ai Academiei Române 1866-1948. Note prosopografice*, Sesiunea de comunicări: 150 de ani de la înființarea Academiei Române. Contribuții transilvănene, Academia Române, Zilele Academice Clujene, Cluj-Napoca, 18 mai 2016

Iosif Marin Balog, *Elitele financiar-bancare românești din Transilvania (1870-1914). Considerații teoretico-metodologice*, Congresul Național al Istoricilor Români, secțiunea Elitele epocii moderne în cercetarea istorică românească (sec. XVIII-1948). Metodologie și istoriografie, Cluj-Napoca, 25-28 august, 2016, organizatori principali: Universitatea Babeș-Bolyai și Academia Română.

Răducu Rușeț, *Profesionalizarea ziariștilor români din Monarhia Dualistă Austro-Ungară în Epoca Modernă: Fundația Ziariștilor Români din Ungaria*, Congresul Național al Istoricilor Români, secțiunea Elitele epocii moderne în cercetarea istorică românească (sec. XVIII-1948). Metodologie și istoriografie, Cluj-Napoca, 25-28 august, 2016, organizatori principali: Universitatea Babeș-Bolyai și Academia Română.

Raluca Sorina Botoș, Angela Lumezeanu, Vlad Popovici, *Un model de bază de date de istorie socială și posibilele sale utilizări în studierea societății românești din Transilvania epocii moderne*, Congresul Național al Istoricilor Români, secțiunea Elitele epocii moderne în

cercetarea istorică românească (sec. XVIII-1948). Metodologie și istoriografie, Cluj-Napoca, 25-28 august, 2016, organizatori principali: Universitatea Babeș-Bolyai și Academia Română.

Iosif Marin Balog, *Aspecte privind implicarea băncilor românești din Transilvania în activități cultural-filantropice. Studiu de caz (1885-1914)*, Simpozionul Internațional "Muncă, Bani, Bănci, Cultură și Politică (sec. XVI-2014)", ediția a XIII-a, Oradea, 21-23 octombrie 2016, organizat de Universitatea din Oradea, Asociația Română de Istorie Bancară, Oradea.

Răducu Rușeț, *Societatea Petru Maior – rol semnificativ pentru formarea intelectualității românești din Transilvania*. Simpozionul Științific Aniversar: Muzeul la 65 de ani veșnic tânăr, Zalău, 6-7 octombrie 2016.

Se poate observa că au fost îndepliniți toți indicatorii scientometrici prevăzuți în propunerea de proiect și ne-am străduit să accentuăm diseminarea internațională, atât prin conferințe (organizate sau ca participanți), cât și prin publicații. Editarea volumului workshop-ului de la Regensburg la o editură internațională de top (deși în proiect ne asumaserăm doar publicarea în limba engleză) ar reprezenta încheierea reușită a unui proiect care, atât din punct de vedere al rezultatelor publicate, cât și al instrumentelor dezvoltate a constituit. Cărțile publicate sau ce urmează a fi publicate se subsumează tematicii proiectului. Cartea semnată de R. Rușeț nu a fost realizată integral în cadrul proiectului, dar deoarece se subsumează tematicii acestuia unele stagii de cercetare au fost acoperite pentru autor din proiect iar acest sprijin financiar este amintit în lucrare prin acknowledgement. În cazul studiilor, acestea acoperă atât aspecte teoretice (situația istoriei elitelor în România, chestiuni metodologice privind cercetarea elitelor bancare), cât și cercetări punctuale (rețele elitare în orașul Cluj, forme asociative profesionale în rândul jurnaliștilor din Transilvania, forme asociaționiste în rândul tinerilor studioși, forme asociative în politică).

Activitatea de diseminare, s-a împletit, în cadrul celui de **al patrulea obiectiv**, cu identificarea de posibile colaborări și continuări ale proiectului. Am organizat mai multe manifestări științifice cu parteneri interni și externi recunoscuți în plan științific (Institute for East and Southeast European Studies Regensburg, Graduate School for East and Southeast European Studies Regensburg, New Europe College, Institutul de Istorie "George Barițiu" al Academiei Române din Cluj-Napoca). Interesul pentru aceste evenimente a fost ridicat. Pentru workshop-ul de la Regensburg, de exemplu, rata de respingere a fost de ca. 40% pe fondul numărului limitat de locuri existente (18). La eveniment au luat parte cercetători din aproape toate statele central și sud-est europene, cu titluri legate de structurile elitare și de rețelele elitare în acest spațiu geografic în intervalul de timp 1700-1930. Pe fondul interesului ridicat față de aceste manifestări, atât în România cât și în străinătate, am decis realizarea unui supliment tematic al Anuarului Institutului de Istorie 'George Barițiu' din Cluj-Napoca și, bineînțeles, publicarea volumului workshop-ului internațional, mai sus menționat.

Dincolo de relațiile cu colegii de breaslă, cel mai important instrument care asigură continuitatea proiectului este baza de date. Historical Data Grinder (în traducere: "Mașina de tocat informație istorică") reprezintă una dintre primele baze de date de acest fel în spațiul românesc, orientată spre extragerea și structurarea datelor în vederea analizelor

prosopografice la scară largă și a studiilor de rețea, și deja există alte două proiecte de cercetare naționale care intenționează să o utilizeze, unul dedicat preoților, celălalt funcționarilor din Transilvania. Dacă aceste intenții se vor concretiza (inclusiv din punct de vedere tehnic) putem afirma că am reușit, prin prezentul proiect, să punem bazele unui „cluster informațional” privind clasele de mijloc și elitele spațiului transilvănean la sfârșitul epocii moderne. În acest fel, datele adunate la finalul unui proiect vor putea fi corelate cu cele de pe un alt proiect și vor putea fi făcute publice în măsura în care se dorește, asigurând astfel continuitate, coerență și bogăție informațională într-un areal tematic bine definit. Structura bazei de date a fost prezentată deja public în cadrul unei conferințe și urmează să o detaliem într-un studiu ce va fi trimis spre publicare unei reviste internaționale de specialitate. Respectivul studiu va menționa, bineînțeles, și aportul acestui proiect – însă realizarea sa va mai dura cel puțin un an, deoarece vrem să rulăm un set extins de teste, să introducem pe piața științifică un produs foarte bine finisat și cât mai puțin criticabil din toate punctele de vedere, și ale cărui aplicații practice să poată fi de asemenea prezentate.

Per ansamblu, considerăm că ne-am îndeplinit obiectivele prevăzute în planul de realizare, am creat o bază solidă pentru colaborări și cercetări ulterioare, am sprijinit tinerii doctoranzi în cercetările lor și în procesul de publicare, am asigurat continuitatea proiectului prin intermediul instrumentului de stocare a datelor, iar prin inițiativa de a organiza o manifestare științifică în străinătate, cu parteneri externi și cu publicarea rezultatelor la o editură prestigioasă, alături de alte publicații internaționale în cadrul proiectului, ne încadrăm în așteptările autorității contractante privind criteriile de excelență științifică.

Cluj-Napoca,
20.9.2017

Director
Lector Dr. Vlad Popovici

